08/04/2022

Κοινή γραμμή Εκκλησίας και Θεολογικών Σχολών στην επικείμενη αναδιάρθρωση – Επιστολή Αρχιεπισκόπου σε Κεραμέως για το μέλλον των Τμημάτων

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Κοινή γραμμή χαράσσουν η Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος και οι Θεολογικές Σχολές Αθηνών και Θεσσαλονίκης στο θέμα της επικείμενης αναδιάρθρωσης του ακαδημαϊκού χάρτη της χώρας ο οποίος, όπως φαίνεται με βάση το σχεδιασμό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, περιλαμβάνει αλλαγές στα τέσσερα Τμήματα των Σχολών.

Του Νικόλαου Ζαΐμη

Για το λόγο αυτό, σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες του ope.gr, ο Πρόεδρο της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης

Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος, απέστειλε Επιστολή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Νίκη Κεραμέως με την οποία, σύμφωνα πάντα με τις ίδιες πληροφορίες, της ζητεί να μην προβεί σε κάποια μονομερή ενέργεια χωρίς προηγουμένως να πραγματοποιηθεί συζήτηση και διάλογος για όποιες αλλαγές σχεδιάζονται.

Η απόφαση για τη συστράτευση

Οι αποφάσεις για την κοινή αυτή γραμμή των δύο πλευρών ελήφθησαν κατά την επίσκεψη στο Συνοδικό Μέγαρο στις 15 Μαρτίου των Κοσμητόρων και των Πρόεδρων των Τμημάτων των Θεολογικών Σχολών. Συγκεκριμένα έλαβαν μέρος στη συνάντηση, η οποία διεξήχθη σε άριστο κλίμα συνεργασίας και κατανόησης, ο Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής Αθηνών, Αναπληρωτής Καθηγητής κ. Χρήστος Καραγιάννης, ο Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης Καθηγητής κ. Χρυσόστομος Σταμούλης, η Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας Αθηνών Καθηγήτριας κ. Ιωάννα Στουφή, ο Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας Θεσσαλονίκης Καθηγητής κ. Νικόλαος Μαγγιώρος και ο Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Χρήστου. Απουσίαζε δικαιολογημένα ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κρήνης και Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας Καθηγητής κ. Κύριλλος Κατερέλος, καθώς ως μέλος της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου συμμετείχε στις τακτικές εργασίες που έλαβαν χώρα εκείνη την ημέρα στο Φανάρι.

Οι Καθηγητές ενημέρωσαν τον Αρχιεπίσκοπο κ.κ. Ιερώνυμο για τις επικείμενες αλλαγές που φαίνεται να έρχονται και ζήτησαν από την Εκκλησία της Ελλάδος τη στήριξή της καθώς και την παρέμβαση της προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Μετά την ολοκλήρωση της συνάντησης στην επίσημη ενημέρωση που έγινε από την Ιερά Σύνοδο τονίστηκε η ανάγκη για συνεργασία της Ποιμενούσης Εκκλησίας με την Ακαδημαϊκή Θεολογία. Ωστόσο, η ΔΙΣ δια του Προέδρο της προχώρησε στη σύνταξη Επιστολής προς την κ. Κεραμέως προκειμένου να την ενημερώσει για την ανησυχία της για το μέλλον των Τμημάτων των Θεολογικών Σχολών.

(Φωτογραφία: Χρήστος Μπόνης)

Η Επιστολή

Η Επιστολή έχει φτάσει στα χέρι της κ. Υπουργού και σε αυτή, σύμφωνα με τις πληροφορίες, ο Μακαριώτατος στέκεται στην ιστορική πορεία και δράση των Σχολών όσο και στη σημασία τους για την Εκκλησία τη Ελλάδος, και όχι μόνο, καθώς τα τέσσερα Τμήματα των Θεολογικών Σχολών αποτελούν, μεταξύ άλλων, φυτώρια στα οποία καταρτίζονται οι μελλοντικοί κληρικοί και Αρχιερείς. Επίσης, υπογραμμίζεται η μεγάλη παραγωγή γνώσης η οποία προάγει και διατηρεί τον Ορθόδοξο χαρακτήρα του λαού μας και τις πανανθρώπινες αξίες του χριστιανισμού γενικότερα. Με λίγα λόγια αναφέρεται στην προσφορά τους και στον πολιτιστικό τομέα που από την πλευρά της πολιτείας δίνεται ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Στην αναφορά που γίνεται προς την κ. Υπουργό δεν θα μπορούσε να μην γίνεται λόγος στις ραγδαίες εξελίξεις σε παγκόσμιο επίπεδο. Αποδεδειγμένα σε αυτό το επίπεδο τα Τμήματα δίνουν τη δική τους μαρτυρία τόσο με τη διεξαγωγή επιστημονικών συνεδρίων, τα συμπεράσματα των οποίων είναι σημαντικά για την πορεία των εξελίξεων σε Θεολογικό επίπεδο, όσο και με καίριες παρεμβάσεις σε κοινωνικά και άλλα προβλήματα όπως αυτό της πανδημίας, αλλά και όπου απαιτηθεί.

Καταλήγοντας, εκ μέρους της ΔΙΣ, ο Μακαριώτατος επισημαίνει προς την κ. Υπουργό να μην πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε αλλαγή πριν κληθούν όλοι μαζί να κάτσουν στο τραπέζι και να συζητήσουν για την επόμενη μέρα. Ουσιαστικά αυτό που ζητά είναι να δοθεί χρόνος ώστε να παρουσιαστούν βιώσιμες λύσεις που θα έχουν προοπτική για το μέλλον. Άλλωστε, όπως τόνισε και από τους Δελφούς η κ. Κεραμέως οι αλλαγές προσβλέπουν στο Πανεπιστήμιο του μέλλοντος με ορίζοντα το 2040.

Εκτός από την επίσημη θέση που έχει λάβει η Εκκλησίας της Ελλάδος την ανησυχία τους εκφράζουν και Μητροπολίτες της Εκκλησίας της Ελλάδος, της Κρήτης αλλά και των Δωδεκανήσων. Σύμφωνα με πληροφορίες πολλοί είναι αυτοί που ήδη έχουν εκφράσει την εναντίωσή τους σε μια κίνηση από πλευράς Υπουργείου να αλλάξει το ισχύον καθεστώς των Τμημάτων.

Οι αλλαγές στα ΑΕΙ, η στάση των Πρυτάνεων και η χαμηλή βάση

Οι όποιες αλλαγές που φαίνεται να έρχονται δεν αναφέρονται στους βασικούς άξονες του σχεδίου νόμου που παρουσιάστηκαν και ενώπιον του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη στο πρόσφατο Υπουργικό Συμβούλιο και κινούνται σε τέσσερις βασικούς άξονες, με προτάσεις οι οποίες είναι πραγματικά καινοτόμες.

Το πράγμα, όμως, φαίνεται να βρίσκει τοίχο στο κομμάτι της αναδιάρθρωσης του ακαδημαϊκού χάρτη ο οποίος περιλαμβάνει καταργήσεις και συγχωνεύσεις Τμημάτων με κυρίαρχο κριτήριο τη βάση εισαγωγής και την απορρόφηση των πτυχιούχων στην αγορά εργασίας. Οι Πρυτάνεις των Ανώτατων Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων της χώρας δεν επιθυμούν κάτι τέτοιο στηρίζοντας τα Τμήματα τα οποία φαίνεται να έχουν μπει στο σχέδιο των αλλαγών. Αυτό τόνισαν και κατά την πρόσφατη Σύνοδο των Πρυτάνεων.

Στο σχέδιο της αναδιάρθρωσης του ακαδημαϊκού χάρτη φαίνεται πως συμπεριλαμβάνονται και τα αντίστοιχα Τμήματα των Θεολογικών Σχολών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη καθώς τα τελευταία χρόνια παρατηρείται πτώση στη βάση

εισαγωγής η οποία την περασμένη χρονιά κινήθηκε κάτω από το όριο του δέκα. Η εξέλιξη αυτή, όμως, δεν έχει να κάνει με τα προγράμματα σπουδών που διδάσκονται στις Θεολογικές Σχολές, αλλά με τον γενικότερο μαρασμό που υπάρχει στον τομέα των ανθρωπιστικών σπουδών.

Τα Τμήματα σήμερα

Αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα λειτουργούν τέσσερα συνολικά Τμήματα από τα οποία βγαίνουν πτυχιούχοι Θεολογίας και μοιράζονται ανά δύο σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Συγκεκριμένα, λειτουργούν τα Τμήματα Θεολογίας και Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και τα Τμήματα Θεολογίας και Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Από τα 103 συνολικά μέλη του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού όλων των βαθμίδων που διδάσκουν και στις δύο Σχολές, οι πέντε είναι Αρχιερείς και μάλιστα Καθηγητές πρώτης βαθμίδας. Συγκεκριμένα, οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Κρήνης κ. Κύριλλος και Περιστερίου κ. Γρηγόριος διδάσκουν στη Θεολογική Σχολή Αθηνών, ενώ ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Αμερικής κ. Ελπιδοφόρος και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου κ. Ανδρέας διδάσκουν στη Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης. Το δυναμικό των Σχολών συμπληρώνουν πανεπιστημιακοί Καθηγητές υψηλού κύρους με έντονη παρουσία τόσο στην ελληνική όσο και στη διεθνή βιβλιογραφία και έρευνα. Σημειώνεται τα τελευταία ακαδημαϊκά έτη παρατηρείται ιδιαίτερη άνθιση στα προγράμματα προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών τα οποία συμπεριλαμβάνουν και ξενόγλωσσα προγράμματα.

Σημαντικός επίσης είναι ο αριθμός των αλλοδαπών φοιτητών που φοιτούν και στις δύο Σχολές και αποτελούν ουσιαστικά στο μέλλον τους πρεσβευτές της Ορθοδοξίας και της Ελλάδος. Τέλος, σημειώνεται ότι μετά τους βανδαλισμούς που υπέστη η Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης τον Δεκέμβριο του 2018 οι κτηριακές υποδομές έχουν πλήρως ανακαινιστεί ενώ και στη ΘεολογικήΣχολή Αθηνών τα τελευταία χρόνια παρατηρείται εντυπωσιακή αναβάθμισή τους.

Εξωτερική φωτογραφία αρχείου